

► ΚΑΤΡΑΚΥΛΑ: Χάνουμε 130 λίρες ανά τουρίστα, που επισκέπτεται την Πάφο και καταντήσαμε...

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΠΡΟΣ ΑΠΟΦΥΓΗ

Την δεκαετία του 80 η Πάφος ήταν ο Νο 1 τουριστικός προορισμός σε ολόκληρη την Ευρώπη. Κατά το 2007 χάσαμε 156 εκατομμύρια λίρες, σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του 2001. Αυτό δηλώνει ο επικεφαλής των υπηρεσιών τουριστικών επιχειρήσεων της Price Waterhouse Coopers, Αγγελος Λοίζου, σε αποκλειστική συνέντευξή του που παραχώρησε στη 'Φ'.

Τα στοιχεία που αποκαλύπτει ο κ. Λοίζου είναι

όντως συνταραχτικά. Τονίζει ότι, σύμφωνα με επίσημες έρευνες, καταντήσαμε από πρώτοι τελευταίοι και αποτελούμε πλέον "παράδειγμα προς αποφυγή".

Ταυτόχρονα προειδοποιεί ότι αν δεν γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες, το μέλλον του τουρισμού της πόλης μας θα είναι ακόμα πιο ζοφερό.

ΣΕΛ. 11

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Σάββατο, 18 Οκτώβριος 2008, σ. 1

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΗΣ PRICE WATERHOUSE COOPERS, ΑΓΓΕΛΟ ΛΟΙΖΟΥ

“Η Πάφος είναι πλέον παράδειγμα προς αποφυγή”

Της **ΕΛΙΖΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ**

“Η Πάφος κατά την δεκαετία του 80 ήταν η επιλογή Νο 1 ως προορισμός σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα πράγματα από τότε έχουν αλλάξει τόσο πολύ ώστε να έχουμε φτάσει στο σημείο του παραδείγματος προς αποφυγή.” δηλώνει ο επικεφαλής των υπηρεσιών τουριστικών επιχειρήσεων της Price Waterhouse Coopers, σε συνέντευξη του στη “Φ”.

- Κύριε Λοΐζου θα πρέπει να θεωρούμε ως δεδομένο ότι η τουριστική μας βιομηχανία θα επηρεαστεί από την οικονομική κρίση;

- Αναμφίβολα τα σημερινά προβλήματα που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία θα έχουν ένα αρνητικό αντίκτυπο κυρίως σε ανοικτές οικονομίες όπως είναι και η οικονομία της Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα ο αντίκτυπος αυτός αναμένεται να επηρεάσει την αγοραστική δύναμη του επισκέπτη ο οποίος προέρχεται από άλλη οικονομία, δηλαδή μια άλλη χώρα, με διαφορετικά δεδομένα.

- Όσον αφορά την Πάφο τι θα πρέπει να αναμένουμε;

- Η οικονομία της Πάφου ως

γνωστό βασίζεται κατά 90% στον τουρισμό και στην πώληση ακινήτων σε ξένους. Θα πρέπει όμως να λάβουμε υπόψη μας πως ήδη η Πάφος τα τελευταία έξι συνεχή χρόνια αντιμετώπιζε ήδη σοβαρό πρόβλημα στο επίπεδο της ποιότητας αλλά και στην μείωση της αγοραστικής δύναμης των επισκεπτών της, ενώ ταυτόχρονα σημειώθηκε μείωση και στις πωλήσεις των ακινήτων σε ξένους, οι οποίες κατά κάποιο τρόπο αντιστάθμιζαν την μείωση των εισοδημάτων από τον τουρισμό.

Για να δώσουμε όμως ένα αριθμητικό παράδειγμα θα πούμε το εξής: ένας τουρίστας που επισκεπτόταν την Πάφο το 2001 ξόδευε περίπου 500 Λ.Κ. Ο τουρίστας του 2007 ξόδεψε 320

Λ.Κ. σε τιμές του 2007 ενώ αν αυτό το ποσό αποπληθωριστεί θα δούμε ότι αναλογεί στο ποσό των 370 Λ.Κ. σε τιμές του 2001. Με λίγα λόγια η Πάφος χάνει 130 λίρες από κάθε τουρίστα που επισκέπτεται την Πάφο.

- Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και την πτώση της τουριστικής κίνησης προς την Πάφο;

- Η Πάφος προσελκύει περίπου 1, 2 εκατομμύρια τουρίστες το χρόνο. Επομένως κάνοντας ένα υπολογισμό σε σχέση με τα δεδομένα που ανέφερα πιο πάνω θα δούμε ότι η Πάφος μόνο για το 2007 έχασε 156 εκατομμύρια λίρες.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Σαββατο, 18 Οκτωβρίου 2008, π. 11

- Η απώλεια αυτή αντισταθμιζόταν με τις πωλήσεις ακινήτων σε ξένους;

- Το ευτύχημα για μας ήταν πράγματι οι πωλήσεις ακινήτων. Δυστυχώς όμως το 2008 σημειώθηκαν και σ' αυτό τον τομέα κάποιες αρνητικές τάσεις που έδειχναν ότι η Πάφος είχε μείνει πίσω κατά 25%. Τώρα με την οικονομική κρίση θα πρέπει λογικά αυτό το ποσοστό να αυξηθεί.

- Υπάρχουν όμως και κάποιες ενδείξεις ότι αρκετοί από τους ξένους που αγόρασαν ακίνητα στην Πάφο έχουν αρχίσει να πωλούν και να επιστρέφουν στην πατρίδα τους.

- Οι ενδείξεις αυτές είναι κάπως εύλογες εάν λάβει υπόψη κανείς κάποια δεδομένα: Οι συνταξιούχοι που διαμένουν στην Κύπρο και λαμβάνουν σύνταξη από το Ην. Βασίλειο (με δεδομένο ότι το 70% των αγοραστών ακινήτης περιουσίας που διαμένουν στην Πάφο προέρχονται από το Ην. Βασίλειο) σε στερλίνες. Η στερλίνα από την αρχή του χρόνου έχει υποστεί υποτίμηση σε σχέση με το ευρώ κατά 17%. Ταυτόχρονα όμως έχουν μειωθεί και οι τιμές της ακίνητης περιουσίας στο Ην. Βασίλειο. Επομένως αρκετοί Αγγλοι που ζουν στην Κύπρο προτιμούν για τους λόγους αυτούς να αγοράσουν περιουσία στην Αγγλία με

την ελπίδα ότι θα κερδίσουν όταν οι τιμές και οι αξίες επανακάμψουν. Με αυτό το δεδομένο αναμένεται ότι θα επισπεύσουν την πώληση των ακινήτων τους στην Κύπρο.

- Αυτό αναμένεται να επηρεάσει και τις τιμές των ακινήτων στην Κύπρο;

- Αυτό θα εξαρτηθεί από την οικονομική ευρωστία των επιχειρήσεων ανάπτυξης γης στην Κύπρο. Αν οι επιχειρήσεις μπορούν να αντέξουν αυτά τα νέα δεδομένα με βάση την υποδομή τους και τα κεφάλαια τους. Αν δηλαδή δεν υποστούν πιέσεις από τράπεζες για να εκποιήσουν περιουσία, τότε δεν πρόκειται να αναγκαστούν να ρίξουν τις τιμές. Υπάρχουν όμως και κάποιες μικρότερες επιχειρήσεις ή και νεοεισερχόμενες στην οικοδομική βιομηχανία που έχουν ήδη προβεί σε υψηλό δανεισμό, τότε σίγουρα θα αναγκαστούν να μειώσουν τις τιμές τους για να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν.

- Όσον αφορά την τουριστική κίνηση προς την Πάφο που ήταν ήδη μειωμένη, με βάση τα νέα αυτά δεδομένα θα πρέπει να αναμένουμε χειρότερες μέρες;

- Η μείωση ή η αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο εξαρτάται από την προέλευση του τουρισμού. Στην

Πάφο δυστυχώς ή ευτυχώς προσελκύαμε ένα μεγαλύτερο αριθμό Άγγλων περιηγητών σε σχέση με τις άλλες επαρχίες της τάξης του 75%. Τώρα παρουσιάζεται μια αρκετά μεγάλη αύξηση τουριστικού ρεύματος από την ρωσική αγορά, η οποία όμως φαίνεται να κατευθύνεται σε άλλες επαρχίες. Επομένως η Πάφος θα κλείσει την χρονιά με κάποια σχετική μείωση.

- Αναμένεται πως οι τάσεις αυτές θα σταθεροποιηθούν;

- Αυτό θα εξαρτηθεί από τις ενέργειες που θα πρέπει να αναλάβουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Ήδη υπάρχει στο τραπέζι η στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης για την επαρχία Πάφου. Η μελέτη δηλαδή που εκπόνησε η εταιρεία τουριστικής ανάπτυξης η οποία και ιδρύθηκε κατόπιν οδηγιών του ΚΟΤ και βρίσκεται υπό την αιγίδα του επιμελητηρίου.

Η εν λόγω στρατηγική μαζί με τα σχέδια δράσης θα πρέπει να ακολουθηθούν ευλαβικά από όλους. Υπάρχουν σημαντικές αποφάσεις οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν άμεσα ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία και σε κάποιες λεπτομέρειες που αφορούν ειδικά την Πάφο. Θα πρέπει όλοι μας να αλλάξουμε νοοτροπία και

κουλτούρα εάν θέλουμε να αντιστρέψουμε την κατάσταση.

- Τα έργα υποδομής που γίνονται ή και θα γίνουν στο μέλλον, πιστεύετε ότι θα βοηθήσουν καθόλου την κατάσταση;

- Σίγουρα τα έργα υποδομής θα βοηθήσουν την Πάφο αρκεί να μην τα καθυστερούμε και μάλιστα από μόνοι μας. Αυτό ισχύει είτε για το παραλιακό μέτωπο, είτε για τους δρόμους είτε για το αεροδρόμιο. Είναι απαράδεκτο το να καθυστερούμε έργα που έπρεπε να είχαν γίνει χτες, μόνο και μόνο γιατί φοβόμαστε να αλλάξουμε αυτό που ξέρουμε. Επομένως όλοι θα πρέπει στην συνέχεια να αναλάβουμε τις ευθύνες μας εάν δεν θέλουμε να μας προλάβουν οι εξελίξεις και στο τέλος να είναι πολύ αργά.

- Ένας άλλος αρνητικός παράγοντας που αναφέρεται συχνά είναι οι υψηλές τιμές σε σχέση με την ποιότητα της παροχής υπηρεσιών;

- Στην πραγματικότητα δεν είμαστε ακριβός προορισμός εάν λάβει κανείς υπόψη τις ανάλογες τιμές σε άλλους προορισμούς και με δεδομένη την ποιότητα των υπηρεσιών μας όσον αφορά τα ξενοδοχεία και τα

καλά εστιατόρια. Το πρόβλημα που υπάρχει στον τομέα των υπηρεσιών βρίσκεται στο θέμα της εκπαίδευσης του προσωπικού. Δυστυχώς όλοι έχουμε ευθύνη γι' αυτό λόγω της ανοχής που δείξαμε είτε ως κράτος είτε ως φορείς. Κανένας δεν θα έπρεπε να μπορεί να εργαστεί χωρίς να τύχει προηγουμένως μιας σχετικής εκπαίδευσης όσον αφορά την κουλτούρα μας την γλώσσα μας, ακόμα και την ιστορία μας.

Δυστυχώς στην Κύπρο αρχίσαμε να προσλαμβάνουμε κόσμο πριν κατεβεί από το αεροπλάνο. Έτσι δημιουργήθηκε αυτή η άσχημη εικόνα. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και θα πρέπει να μας απασχολήσει άμεσα. Όλοι θα πρέπει να πληρώσουμε για την εκπαίδευση των εργαζομένων είτε ως κράτος είτε ως ιδιώτες. Διαφορετικά θα οδηγηθούμε σε πολύ χειρότερη κατάσταση. Ως Πάφος θα πρέπει να καταλάβουμε πόσο όμορφη είναι η πόλη μας και να αξιοποιήσουμε αυτό το καλό υλικό που έχουμε. Τις φυσικές ομορφιές, την ύπαιθρο, τις παραλίες μας, τα μνημεία και τον πολιτισμό μας. Αν εμείς οι ίδιοι δεν αντιληφθούμε αυτές τις αξίες τότε δυστυχώς θα συνεχίσουμε να καταστρέφουμε τις δυνατότητες μας.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Σαββατο, 18 Οκτωβρίου 2008, p. 11

“Ένας τουρίστας που επισκεπτόταν την Πάφο το 2001 ξόδευε περίπου 500 Λ.Κ. Ο τουρίστας του 2007 ξόδεψε 320 Λ.Κ. σε τιμές του 2007 ενώ αν αυτό το ποσό αποπληθωριστεί θα δούμε ότι αναλογεί στο ποσό των 370 Λ.Κ. σε τιμές του 2001. Με λίγα λόγια η Πάφος χάνει 130 λίρες από κάθε τουρίστα που επισκέπτεται την Πάφο.”

“ Η Πάφος κατά την δεκαετία του 80 ήταν η επιλογή Νο 1 ως προορισμός σε ολόκληρη την Ευρώπη. Τα πράγματα από τότε έχουν αλλάξει τόσο πολύ ώστε να έχουμε φτάσει στο σημείο του παραδείγματος προς αποφυγή. Στις διάφορες εκθέσεις που έγιναν αναφέρεται το θέμα της καθαριότητας αλλά και το θέμα της οπτικής ρύπανσης γενικότερα. Η ακαλαισθησία από τις όψεις των κτιρίων, τις πινακίδες και την αισθητική μας είναι κάποια παραδείγματα. Δυστυχώς η Πάφος σε επίπεδο αισθητικής έχει μείνει πολύ πιο πίσω από τις υπόλοιπες επαρχίες. Αυτά δεν τα λέω εγώ. Τα λένε επίσημες έρευνες που έγιναν τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.”

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΠΑΦΟΥ

Σάββατο, 18 Οκτωβρίου 2008, π. 11

